

ΤΑ ΤΡΑΧΩΜΑΤΑ

A'.

Ο Νῶε ὅτε ἐκλείσθη εἰς τὴν Κιβωτὸν ἐφρόντισε γὰρ παραλάβη μεθ' ἑαυτοῦ τὴν οἰκογένειάν του, ἐννοεῖται, κατὰ πρῶτον, ἔπειτα δέ, κατ' ἀνωτέραν διαταγὴν, καὶ ἀνὰ ἓν ζεῦγος ἐξ ὅλων τῶν ἄλλων ζώων διπλόδων, τετραπλόδων, πτερωτῶν καὶ ἐρπετῶν. Ἐξετέλεσε δὲ τὴν παραγγελίαν ταύτην μετ' ἄκρας εὐσυνειδησίας, ἐγκλείσας ἐν τῷ τεραστίῳ ἐκείνῳ θηριοτροφείῳ ἐλέφαντας καὶ ἵπποποτάμους καὶ καμήλους καὶ ἄρκτους καὶ βουβάλους, ἀλλὰ καὶ ψύλλους καὶ κώνωπας καὶ μύϊας καὶ φθεῖρας καὶ ὅλα τὰ εἶδη τῶν γνωστῶν καὶ ἀγνώστων μικροβίων. Λέγεται δὲ ὅτι πολὺ ἄργά εἰς τῶν υἱῶν τοῦ Νῶε ἐνθύμησεν εἰς τὸν πατέρα ὅτι ἔλειπον ἐκ τῆς συναγωγῆς μαστοφόρα τινὰ πελώρια, ἀλλ' ὁ πατήρ προσεποιήθη ὅτι δὲν ἤκουσε, διότι εἶχεν ἤδη ὑπερπληρωθῇ ἡ Κιβωτὸς καὶ δὲν ὑπῆρχε πλέον θέσις, εἶχε δὲ ἀνυψωθῇ ὑπεράνω τῆς στέγης σανίς ἐνεπίγραφος φέρουσα καθ' ὅλας τὰς τότε γνωστὰς γλώσσας τὴν λέξιν: complet.

Ἡ παράλειψις τοῦ μακαρίτου Νῶε παρῆλθεν ἐπὶ αἰῶνας ἀπαράτρητος, ἕως οὗ ἀπεκάλυψαν αὐτὴν τινὲς σοφοὶ μὲν ἀλλὰ καὶ φιλέκδικοι φυσιοδίφαι, ἀνευρόντες τὸ σῶμα τοῦ ἐγκλήματος εἰς τὰ ἔγκατα τῆς γῆς. — Θὰ σὲ διορθώσωμεν ἡμεῖς, κύριε Νῶε, εἶπον, σὲ τὸν παραλείψαντα μὲν γὰρ διασώσης ἀπὸ τοῦ κατὰ κλυσμοῦ πολύσαρκα μαστοφόρα, τὰ ὅποια τίς οἶδε

πόσης ωφελείας πρόξενα θ' απέβαινον πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἀποταμιεύσαντα δὲ μετ' εὐλαθείας ἀκατανόητου ἐντὸς τῆς κιβωτοῦ πάντα τὰ φθοροποιὰ ἔντομα τὰ κακοποιούντα καὶ πολυτρόπως βασανίζοντα αὐτὸν δι' ὅλου τοῦ βίου. — Καὶ ἡ ἀπειλὴ ἐξετελέσθη καὶ ἰδοὺ τὰ μουσεῖα ἔμπλεα ὀστέων καὶ ἀπολιθώσεων προκατακλυσμαίων· μαρτύρια κατάδηλα τῆς ἀπροσεξίας τοῦ Νῶε.

Πῶς ἐναυπηγήθη τὸ τεράστιον ἐκεῖνο πλοῖον εἶναι πρόβλημα δύσλυτον, εἰς τί ὅμως ἐχρησίμευσεν οὐδεὶς ἀγνοεῖ ἐκ τῶν διδαχθέντων τὴν ἱερὰν ἱστορίαν. Δι' αὐτοῦ πᾶν τὸ ἐπὶ τῆς γῆς κινούμενον διεσώθη ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ καὶ κατόπιν ἐπολλαπλασιάσθη, διότι ὁ Νῶε ὄχι μόνον ἐξ ὅλων τῶν εἰδῶν καὶ γενῶν εἰσήγαγεν ἐν τῇ κιβωτῇ ἀνὰ ἓν ζεῦγος, ἀλλὰ καὶ διὰ τινος μυστηριώδους μεθόδου, τὴν ὁποίαν ἀτυχῶς δὲν ἀπεκάλυψεν εἰς τοὺς ἀπογόνους του, ἐξησφάλισε τοῦ ζεύγους ἐκείνου τὴν γονιμότητα. Διὰ τοῦτο ἐξηκολούθησαν ἔκτοτε ἀνευ διακοπῆς οἱ γάμοι καὶ ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν κατοίκων τῆς γῆς.

Β'.

Καὶ τὰ μὲν ἄλλα ζῶα ἐκπληροῦσι τὴν θεῖαν ἐντολὴν ἀθอรύτως καὶ ἀρελῶς, μόνος δὲ ὁ ἄνθρωπος δι' ἐφημερίδων καὶ ἐπιστολῶν καὶ παντὸς τρόπου δημοσιότητος διαταλπίζει τὸ κατόρθωμά του.

Σειρὰ ἀμαξῶν φορτωμένων μὲ τὰ προικιὰ τῆς νύμφης, τὸ κομρὸ, τὸν καναπέ, τὰ στρώματα καὶ τὰ κεντημένα προσκεφάλαια, ἐφ' ὧν ἐπικάθηται τὸ ἀ γ ὀ ρ ι διὰ τὸν καλὸν οἰωνόν, ἀναγγέλλει τοὺς γάμους δύο θνητῶν ἡμεροβίων. Ὁ ἐργατικός, ὁ χειρωνακὴς ἐννοεῖ νὰ δώσῃ εἰς ἀμαξοδρομίας τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς περιουσίας του κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν γάμων αὐτοῦ, τὸ δὲ ὑπόλοιπον νὰ τὸ εὐφρανθῇ ἐν ὀλονυχτίῳ συμποσίῳ.

Αἱ δὲ ἀνώτεροι κοινωνικαὶ τάξεις μεταχειρίζονται εὐρύτερα μέσα δημοσιότητος· διὰ τῶν προσκλητηρίων καὶ τῶν χαμηλίων ἀγγελιῶν ποιοῦσι κοινωνοὺς τῆς εὐτυχίας των καὶ τοὺς εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης συμπατριώτας των· θεωρεῖται ἑλιπῆς ὁ γάμος ἂν μὴ πολὺσαρκὸς τις ἀρχιερεὺς εὐλογήσῃ

τοὺς νυμφίους ἐν μέσῳ τῆς ἐκλεκτῆς ὁμηγύρεως τῶν προσκεκλημένων, τῶν ὁποίων ὁ μὲν στόμαχος, ἀληθῶς εἰπεῖν, δὲν ἀπολαμβάνει, εὐωχοῦσιν ὁμῶς οἱ ὀφθαλμοί, διότι τὸ εὐεῖδές φύλον, ἀμιλλώμενον περὶ καλλονῆς ἐκθέτει ἀσκεπές ὅ,τι ἔχει ὥραϊον εἰς τὰ βλέμματα τῶν παρατεταγμένων γαμβρῶν. Ἀμέσως δὲ μετὰ τὴν τελετὴν οἱ νυμφιοὶ ἀπέρχονται πομπωδῶς εἰς μεμαχρυσμένον τι μέρος καὶ ἐκεῖ διέρχονται τὴν ἐβδομάδα ἢ τὸν μῆνα τοῦ μέλιτος.

Καὶ ταῦτα μὲν τὰ ἀπὸ τῆς σκηνῆς τελούμενα, περιεργότερα ὁμῶς εἶναι ἢ ἐξέτασις τῶν ἐν τοῖς παρασκηνίοις προετοιμασιῶν ὅταν ἡ νύμφη συνοδεύεται ὑπὸ παχείας προικῆς, καὶ ὅταν ἡ προίξ εἶναι ἰσχνή ἢ καὶ ἐντελῶς ἐλλείπη. Κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν ἡ νύμφη καμαρώνει, δακτυλοδεικτεῖται καὶ ὅπου ἂν ἐμφανισθῇ παρακολουθεῖται ὑπὸ σμήνους γαμβρῶν προσπαθούντων ν' ἀγρεύσωσι τὸ χρυσόμαλλον δέρας, τὸ ὁποῖον θὰ δροσίση τὸν λάρυγγα τῶν ἀνυπομονούντων τοκογλύφων καὶ θὰ ἐπουλώσῃ τὰ οἰκονομικὰ τραύματα τῆς οἰκογενείας τοῦ γαμβροῦ. Ἀρχεται λοιπὸν λυσσαλέος, ἐνίοτε δὲ καὶ αἱματηρὸς ὁ περὶ τῆς προικῆς ἀγὼν, καθ' ὃν νικητὴς ἀναδεικνύεται ὁ τὰς κνήμας ἰσχυροτέρας ἔχων ἢ τὰ πλείονα φέρων εἰσιτήρια χορῶν καὶ πανηγύρεων, ὅπου ἡ νύμφη ἀνυπομονεῖ νὰ ἐπιδείξῃ μὲν τὰ φυσικὰ καὶ ἐπίκτητα θέλγητρά της, νὰ ἐκλέξῃ δὲ καὶ τοὺς φίλους τοῦ συζύγου της, μάλιστα ἐὰν ᾖναι εὐεῖδῆς καὶ φιλάρεσκος.

Μετὰ τὸν γάμον ὁ γαμβρὸς τοποθετεῖ τὴν προίκα πληρώων τοὺς δανειστάς αὐτοῦ καὶ δαπανῶν ἀφειδῶς, ἕως οὗ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, βλέπων τὸ ἰδιαίτερον ταμεῖον κενόν, γράφει πρὸς τὸν πενθερόν, ὅτι ἕνεκα τῆς κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς αὐτοῦ θέσεως ἠναγκάσθη χάριν ἀξιοπρεπειᾶς νὰ ἐξαντλήσῃ τὸ ἐκ τῆς προικῆς ἀργύριον, ἀλλὰ προσεχῶς θὰ ἐκτεθῇ εἰς τὰς βουλευτικὰς ἐκλογάς, καὶ δὲν εἶναι διόλου παράξενον νὰ γίνῃ ἡ κόρη του καὶ ὕ π ο υ ρ γ ί ν α. Ὁ πενθερὸς θαμβούμενος ἀπὸ τοιοῦτον ἀκτινοβόλον μέλλον, ἀνοίγει καὶ πάλιν τὴν σακκούλαν τοῦ.

Δὲν κάθετα ὁμῶς πάντοτε καὶ ἐπὶ ρόδων ὁ γαμβρὸς, διότι συμβαίνει πολλάκις νὰ εἶναι ὥραϊον καὶ ἐλκυστικὸν τὸ βαλάντιον τοῦ πενθεροῦ ὅχι ὁμῶς καὶ τὸ πρόσωπον τῆς νύμ-

φης. Τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι τότε εὐχάριστον εἰς τὸν γαμβρόν· ἀλλὰ τί νὰ κάμῃ; προσπαθεῖ νὰ συνειθίσῃ εἰς τὸ δύσπεπτον φάρμακον καὶ ἀποφασίζει νὰ τὸ καταπῇ κατὰ τὰς τεταγμένας ὥρας, ἀφοῦ οὐκ ἔστιν ἄλλως γενέσθαι, καταφεύγει ὅμως πά-
ραυτα εἰς δραστήρια ἀντίδοτα, ἐξαφανίζοντα τὴν ἐκ τοῦ ἀη-
δοῦς φαρμάκου ἐντύπωσιν.

Ἄλλ' ἂν συμβῇ τὸ ἐναντίον, ἐὰν ἡ νύμφη ἀποκαλυφθῇ σφριγῶσα σειρήν, ἐννοοῦσα νὰ ροφήσῃ τὸ νέκταρ τῶν ἡδονῶν μέχρι τρυγός, τότε ὁ ταλαίπωρος σύζυγος μεταβάλλεται εἰς μηχανὴν αἰκίνητον. Εἰς τοὺς περιπάτους, εἰς τὰ θέατρα, εἰς τὰς συναυλίας καὶ τοὺς ὀλονυκτίους χοροὺς παρακολουθεῖ πάντοτε ὡς σκιά τὴν κυρίαν, φορτωμένος τὴν ὀμπρέλαν, τὸ μαντέλο ἢ καὶ τὸν σκύλακα αὐτῆς. Βλέπει δὲ ἐνίοτε πράγ-
ματα τὰ ὅποια δὲν τοῦ πολυαρέσκουν, πολλοὺς καθαλλιέρους περὶ τὴν Πηνελόπην του καὶ ἄλλα τινὰ σκοτεινὰ καὶ ὀλίγον ὑποπτα, ἀλλὰ ποῦ τολμᾷ νὰ ἀποτείνῃ ἔστω καὶ ἀπλὴν παρα-
τήρησιν. Ἀμέσως τῆς μὲν νύμφης συγκλονίζονται τὰ νεῦρα.
κλείεται δὲ αὐτομάτως καὶ τοῦ πενθεροῦ ἡ σακκούλα.

Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν ὅτε ἡ νύμφη ἐκλέγει ἢ ἀγοράζει τὸν γαμβρόν. Τότε ἐννοεῖται οἱ γονεῖς μένουσιν ἐντελῶς ἀμέριμνοι περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς θυγατρὸς των. Ἄλλ' ὅταν λείψῃ τὸ πολὺ μεταλλικόν, τὰ πράγματα μεταβάλλονται ἐπὶ τὸ μελαγχολικώτερον καὶ δρα-
ματικώτερον. Ὁ πατήρ συνοφρουοῦται ὅταν τῷ ἀναγγελθῇ ἡ γέννησις τοῦ πρώτου θυγατρίου, ἀγριοκυττάζει δὲ τὴν σύζυγον κατὰ τὴν γέννησιν τοῦ δευτέρου, ἂν δ' ἀκολουθήσῃ καὶ τρί-
τον ἢ καὶ τέταρτον, τότε πλέον καταντᾷ μανιώδης καὶ ἐπι-
θετικός.

Ἄλλ' ὅμως ὁ χρόνος παρέρχεται· τὰ θυγάτρια μεγαλώ-
νουν· θέλουν ἑαυτοὺς ἀνδρεῖα, ἀλλὰ ποῦ νὰ εὑρεθῇ γαμβρὸς ἀφιλο-
κερδής! Τότε ἡ μήτηρ ἀποφασίζει νὰ μιμηθῇ τοὺς εἰς τὰς
πανηγύρεις ἐμπόρους περιάγουσα τὰς θυγατέρας, ὡς ἐκεῖνοι
τὰ ἐμπορεύματά των, εἰς τὰς ἐορτάς καὶ ἐσπερίδας, ἐπ' ἐλ-
πίδι ἀγρεύσεως εὐαισθήτου τινὸς νυμφίου.

— Δὲν βλέπεις τῆς Τάδε τὴν κόρην, πόσον τυχερή! εἰς τὸν
χορὸν τῆς κυρίας Ψωροῦ τὴν εἶδεν ὁ γραμματεὺς τῆς Ἰα-
πωνικῆς πρεσβείας, τοῦ ἤρесе καὶ μετὰ μίαν ἐβδομάδα ἐγείναν

καὶ οἱ γάμοι. Ἄχ, νὰ ἡμποροῦσα καὶ ἐγώ, κόρη μου, νὰ σοῦ δώσω ἓνα πρέσβυν!

Ἐν τούτοις παρέρχονται οἱ μῆνες, διαβαίνουν οἱ χρόνοι, ἀλλ' ὁ ἀναμενόμενος πρέσβυς δὲν ἐμφανίζεται, ἡ δὲ δεσποινὶς ἡ δι' αὐτὸν ὑποψήριος δὲν καταδέχεται τὸν εἰρηνοδίκην, οὐδὲ τὸν καταστηματάρχην, οἵτινες τὴν ἐζήτησαν, καθόσον δὲ προβαίνει εἰς τὴν ἡλικίαν γίνεται ρωμαντικωτέρα καὶ δυστροφωτέρα· οἱ σαραντάριδες καὶ πενηντάριδες τῆς βρωμοῦν· ἡ καρδιά της ἐπιθυμεῖ νεανίσκον εἰκοσιπενταετῇ τὸ πολὺ, καὶ τὸν εὐρίσκει τέλος πάντων ὑπὸ τὴν μορφὴν φοιτητοῦ τῆς ἰατρικῆς. Κατὰ τοὺς ἀρραβῶνας οἱ οἰκεῖοι ὑπομειδιῶσι, καὶ κύπτουσα λέγει εἰς τὰς θυγατέρας της μία ἐκ τῶν εἰλικρινεστέρων φίλων τῆς οἰκογενείας:

— Καλὲ αὐτὴ ἐλωλάθη, θὰ πάρῃ τὸ παιδί της! μὴ χειρότερα.

Ὁ φοιτητὴς τρώγει καὶ πίνει ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας μὲ τὰ πενθερικὰ παρὰ τῇ νύμφῃ καθήμενος, ἐωσοῦ φθάσῃ ἡ ἡμέρα τῶν ἐξετάσεων, τὰς ὁποίας διευκολύνουν κάπως αἱ πρὸς τοὺς καθηγητὰς συστάσεις τῶν συγγενῶν τῆς νύμφης. Μετὰ τὴν ἀναγόμευσίν του ὅμως ὁ νέος διδάκτωρ ἀραιώνει τὰς ἐπισκέψεις. καὶ μίαν ἡμέραν ἡ νύμφη λαμβάνει ἐπιστολὴν τοῦ ἀποχαιρετιστήριον. Αἰφνιδίᾳ ἀσθένεια τοῦ πατρὸς τὸν ἀναγκάζει ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα...

Αἱ ἐκτὸς τοῦ νυμφῶνος μέινασαι παρθέναι ἐπιδεικνύουσιν ἀκατάσχετον ἀποστροφὴν πρὸς τὴν κοσμικὴν τύρβην καὶ θεωροῦσι τὸν γάμον ὡς μίαν ἐκ τῶν κοινωνικῶν πληγῶν· προτιμῶσι δὲ τώρα, ἀπὸ τὰς τῶν ἀνθρώπων, τὰς θωπείας τῶν γαλῶν καὶ κυναρίων καὶ στενάζουσαι λέγουσι πρὸς τὴν γραῖαν μητέρα «οἱ γαμβροὶ τώρα ζητοῦν προίτας μεγάλας· αἴσθημα πλέον δὲν ὑπάρχει».

Γ'.

Ὁ φοβερὸς σάραξ ὁ σπαράσσων τὰς οἰκογενείας δὲν εἶναι νεογέννητον τέρας. Ὅτε ἡ Ἑλλάς ἐλόκληρος ἐσφάδαζεν ὑπὸ τὸν τουρκικὸν ζυγόν, ὁμοῦ μὲ τὰς ἄλλας παντοίας κακώσεις καὶ συμφορὰς ἀνεφάνη καὶ τις ἀλλόκοτος καὶ πρωτοφανὴς νόσος

δεινότερα καὶ τοῦ φθοροποιοῦ λοιμοῦ, τοῦ θερίζοντος τότε δαιμονίως τὸ ἀνθρώπινον γένος. Τρᾶχωμα ἐλέγετο ἡ νόσος, τοσούτου δὲ ὀλέθρου ἐγένετο πρόξενος, ὥστε ὁ Πατριάρχης Σαμουήλ συνεκάλεσε τὴν Σύνοδον πρὸς ἐξορκισμόν καὶ ἀποτροπὴν τοῦ κακοῦ, ἀφοῦ προηγουμένως ἀπὸ τοῦ ἁμδωνος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας διὰ νευρώδους λόγου κατεκεραύνωσε τοὺς αἰτίους αὐτοῦ.

Τί ἦτο λοιπὸν τὸ φοβερὸν Τρᾶχωμα :

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην οἱ ἄνθρωποι, κατὰ πολλὰ ὁμοιάζοντες πρὸς τοὺς καθ' ἡμᾶς, κατείχοντο ὑπὸ μανίας πλουτισμοῦ χάριν εὐζωίας, χάριν ἐπιδείξεως ἢ καὶ ἐνεκα φιλαργυρίας. Τὸν χρυσὸν ἐθεοποιοῦν καὶ πρὸ αὐτοῦ ὠχρία ἢ τιμὴ, ἐταπεινοῦτο ἡ ἀξιοπρέπεια καὶ διηγείροντο ὅλοι ἐκεῖναι αἱ ἀρπακτικαὶ καὶ ἀφιλάνθρωποι ὁρμαί, ὧν τὰ σπέρματα ἐμφωλεύουσιν ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ ψυχῇ. Ὀλίγον δ' ἐφρόντιζον περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀποκτήσεως· ὁ σκοπὸς ἡγίαζε τὰ μέσα, καὶ ἐπροτιμᾶτο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ συντομωτέρα ὁδός, ἡ πορίζουσα τὸν πλοῦτον ἀκόπως καὶ διὰ μιᾶς. Εἰς τῶν τρόπων τῆς ἀποκτήσεως ἦν καὶ ἡ ἀπογύμνωσις τοῦ οἰκογενειάρχου τοῦ ἔχοντος θυγατέρας ἐν ὥρᾳ γάμου. Οἱ γαμβροὶ ἡγοράζοντο καὶ ἡγοράζοντο ἀκριβά· ἐζήτουν δ' ἐκτὸς τῆς προικὸς καὶ εἶδος τι προγαμιαίας δωρεᾶς, τὸ καλούμενον Τρᾶχωμα, τὸ ὅποιον ἠϋξανε μέχρι πολλῶν χιλιάδων γροσίων, τὰ ἐκ τούτου δὲ χρήματα ἐδαπανῶντο πρὸς ἀγορὰν δώρων εἰς τὴν νύμφην καὶ εἰς πολυτελεστάτους πανηγυρισμοὺς τῶν γάμων καὶ ἀρραβῶνων.

Ὁ πατριάρχης λοιπὸν Σαμουήλ ἐν ἔτει 1767 ἀφοῦ διῆ διὰ μακρῶν διδαχῶν ἐνουθέτησε καὶ προδιέθεσε τὸ ποίμνιόν του ἐξέδωκε τὸν ἐπόμενον κανόνα, ὃν ὑπέγραψεν αὐτὸς ὁ πατριάρχης καὶ 48 ἀρχιερεῖς.

Κανὼν α'.

«Ὁ ἐπὶ χρήμασι κόρη» μνηστευόμενος καὶ χρήματα προβάλλων καὶ ἐξαίτων, ὁποῖας ἂν εἴῃ τάξεως, ἐπικατάρτος ἔστω.

Κανὼν β'.

Ἡ προῖξ ἐκ παλαιοῦ τοῦ χρόνου ὡς νανομοθετημένη, συ-

στοιχοῦσι παῖσι τοῖς τῶν πατέρων ἔχγεσι, ἐχέτω αὕτη ἀκωλύ-
τως τὸ κύρος ἐπὶ πάσης καὶ παντοίας τάξεως, καὶ ἀκωλύτως
ἐνεργείσθω, μηδεὶνός ὄντος τοῦ κωλύοντος νόμου.

Κανὼν γ'.

Τῶν κατὰ πόλεις καὶ χώρας οὐκ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὄντων τά-
ξεως, ἀλλὰ τῶν μὲν μᾶλλον δυναμένων, τῶν δ' ἥττον,
ἀνάγκη πᾶσα καὶ τὰ τῆς προικὸς ἀναλόγως τῇ τάξει παρα-
κολουθεῖν.

Κανὼν δ'.

Ἵνα μὴ τοῦ ὀνόματος μόνον ἐναλλαγῇ, οὐχὶ δὲ τοῦ πράγ-
ματος ἥ, καὶ πάλιν ἡ νῦν ἔρπουσα νόσος ταῦτά ἐπινέμηται,
ὥριστα κοινῇ τῶν ἀπάντων γνώμῃ, ἐν ὥρισμένῳ τῷ μέτρῳ
προβαίνειν τὰ τῆς προικὸς κτλ. Ἐπεται ὁ κατὰ τάξεις ὀρι-
σμός τῆς προικὸς εἰς ἕξ πούγγεῖα (δηλαδὴ 30 χιλ. γρόσια
ἢ 8 χιλ. σημερινὰς δραχμὰς διὰ τὴν πρώτην τῶν ἕξ εὐγε-
νῶν καὶ λαμπρῶν οἰκῶν, τέσσαρα διὰ τὴν δευτέραν, δύο διὰ
τὴν τρίτην, ἓν διὰ τὴν τετάρτην, τριακόσια γρόσια διὰ τὴν
πέμπτην, διακόσια διὰ τὴν ἕκτην, ἑκατὸν πεντήκοντα διὰ τὴν
ἑβδόμην, ἑκατὸν διὰ τὴν ὀγδόην καὶ πεντήκοντα διὰ τὴν ἐν-
νάτην τάξιν. Ἄνωρα δὲ ἐκτὸς τῆς προικὸς γὰ δικαιούται γὰ
προσφέρῃ εἰς τὴν θυγατέρα ὁ πατήρ, ὅχι ὅμως εἰς χρήματα
ἰδικά του ἢ ἐκ δανείων, ἀλλ' εἰς πράγματα ἢ κτήματα καὶ
τοῦτο πάλιν χωρὶς βλάβην τοῦ κληρονομικοῦ δικαιώματος τῶν
λοιπῶν τέκνων.

Τῶν κανόνων ἔπεται φρικτὸν ἐπιτίμιον κατὰ τοῦ παραβά-
του πληροῦν ὁλοκλήρους δύο σελίδας.

Τὴν ἐκδοσιν τοῦ κανόνος ὑπεδέξαντο ἐν ἀγαλλιᾶσαι οἱ τότε
ραχιᾶδες· ἡσθάνθησαν ἀνακούφισιν οἱ οἰκογενεῖάρχαι ὡς ἂν
εἶχον ἀπαλλαγῇ ἀπὸ δεινοῦ ἐφιάλτου. Ἐν Ἀθήναις δὲ δι'
ἐρμέτρων στιχουργημάτων ἐπανηγυρίσθη τὸ σωτήριον διά-
ταγμα. Εἶναι τῶντι παραδόξον ὅτι κατὰ τὴν 16^{ην} ἑκατονταε-
τηρίδα ἐν Ἀθήναις, ἂν καὶ δὲν ὑπερέβαιναν ὁ πληθυσμὸς
τῶν κατοίκων τῆς πόλεως οὐδὲ τὰς 10 χιλιάδας, ἐτυραν-
νοῦντο δὲ καὶ ἐφορολογοῦντο αὐθαιρέτως καὶ συνεχῶς ὑπὸ
τῶν Τούρκων, οὐχ ἥττον ὑπῆρχον οἰκογένειαι συσσωρεύσασαι
διὰ τοῦ ἐμπορίου ὅχι ἀνάξιον λόγου πλοῦτον· ὅθεν καὶ τούτου

ένεκα καὶ ὡς ἐκ τῆς διακρινούσης τοὺς τότε Ἀθηναίους κενοδοξίας τὸ Τράχωμα εἶχεν ἰσχὺν νόμου.

Ἐφερε λοιπὸν τὸν προσδοκώμενον καρπὸν ὁ συνοδικὸς κανὼν καὶ τὰ ἐπιτίμια· ἀλλὰ τοσοῦτον βαθείας εἶχε τὰς ρίζας τὸ τράχωμα, ὥστε μετὰ παρέλευσιν πεντηκονταετίας βλέπομεν τὸν πατριάρχην Ἀγαθάγγελον ἐν ἔτει 1827, αἰτήσῃ τῶν προϋχόντων τοῦ γένους, ἐκδίδοντα νέους ὅρους καὶ κανόνας πρὸς κατάργησιν πάλιν τοῦ Τραχώματος.

Οἱ προϋχόντες ἱκετεύουσι τὸν πατριάρχην «να σώσῃ αὐτοὺς ἀπὸ τὴν δαιμονιώδη καὶ φθοροποιᾶν προτελλετὴν τὴν τοῦ Τραχώματος, τὸ ὅποσον ὡς φθοροποιὰ τις λύμη πάντας κατέφθειρε, διότι μόναι αἱ κόραι αἱ παρέχουσαι πολὺ τὸ τράχωμα ὑπανδρεύοντο, αἱ δὲ μὴ ἔχουσαι κατετήκοντο, καὶ ἐν τῇ ἀπογνώσει αὐτῶν ἐπενόησαν τὰ ὑπὸ τῆς ἀνάγκης κακὰ, καὶ ἐμεδοθεῖοντο νὰ ζωγρήσωσιν ἄνδρας διὰ τοῦ ἔρωτος, περιπίπτουσαι εἰς ἀθέσμους καὶ ἀτιμωτάτας καταπτώσεις. Οἱ δὲ γονεῖς κατετήκοντο καὶ πολλοὶ ὑπὸ λύπης καὶ στερήσεως τῆς προτέρας καταστάσεως προὐρως ἀπέθνησκον καταλιμπάνοντες τέκνα καὶ γυναῖκας ἐν ὀρφανίᾳ καὶ ἀπορίᾳ».

Ἐξεδίδθη λοιπὸν καὶ πάλιν συνοδικὸς κανὼν ἀπαγορεύων τὰ τραχώματα «καὶ μέχρι τῆς λείξεως αὐτῆς καὶ μήτε παρὰ τῶν γονέων τῆς κόρης, μήτε παρὰ τῶν συγγενῶν ἢ ξένων, μήτε φανερῶς καὶ ἐν προικοσυμφώνῳ, μήτε κρυφίως πρὸ τοῦ γάμου, μήτε μετὰ τὸν γάμον νὰ δίδωνται εἰς μετρητὰ ἄσπρα, τὰ λεγόμενα Τραχώματα, ἢ εἰς ὕλην οἵανδήποτε ἐπὶ λόγῳ τραχώματος, καὶ μήτε ὁ γαμβρὸς νὰ ἀπαιτῇ ἢ νὰ λαμβάνῃ τοῦ λοιποῦ χρήματα ἕνεκεν Τραχώματος, μήτε ὁ προικοδοτὼν νὰ δίδῃ, ὡσὰν ὅπου τὸ μυστήριον τοῦ γάμου μήτε πωλεῖται, μήτε ἀγοράζεται».

Εἰς τὸ δεύτερον ἄρθρον τοῦ κανόνος καθορίζονται τὰ τῆς προικὸς κατὰ ἑξ βαθμούς. Καὶ τῆς μὲν πρώτης τάξεως εἰς δέκα χιλ. γρόσια καὶ ὄχι πλέον, τῆς δευτέρας εἰς ἑξ χιλιάδας, τῆς τρίτης εἰς τέσσαρας χιλ. τῆς τετάρτης εἰς τρεῖς, τῆς πέμπτης εἰς δύο, τῆς ἑκτης εἰς χίλια. Τὸ γ' ἄρθρον λέγει : «Εἰς τοὺς γινομένους ἀρραβῶνας νὰ ἐπικρατήσωσι τὰ ἑφεξῆς : ἤτοι τὰ διδόμενα ἀμοιβαίως δακτυλίδια ἑξ ἑκατέ-

»τέρων τῶν μερῶν νὰ ξετιμῶνται ἀπὸ γρόσια ἑκατὸν ἕως
 »γίλια κατ' ἀναλογία τῆς προικὸς· ἡ κακῶς συνειθισμένη
 »προσφορὰ τῶν λεγομένων Μποχτζαλικίων, Τζεβρέδων καὶ
 »Πατίστων εἶναι ἐμποδισμένη διόλου· ὥσάυτως νὰ ἐκλείψω-
 »σιν ἐξ ὀλοκλήρου τόσον εἰς τοὺς ἀρραβῶνας, ὅσον καὶ εἰς
 »τοὺς γάμους τὰ Κουφέτα καὶ Κόντιτα μὲ Πανέρια καὶ Χαρ-
 »τία, καὶ τὰ ὑπερήφανα καὶ πολυτελῆ Συμπόσια καὶ Τρα-
 »πέζια καὶ τὰ Παιγνίδια καὶ οἱ Χοροί, καὶ ἀπλῶς κάθε πο-
 »λυέξοδος κατάχρησις.

»δ'. ὁ γαμβρὸς νὰ ᾔηται ἐλεύθερος ἀπὸ κάθε βάρος κακο-
 »συνειθισμένον, ὅπου ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελῇ ἐξ αἰτίας τοῦ
 »Τραχώματος, καὶ νὰ μὴν ἔχη ἄδειαν νὰ στέλλῃ εἰς τὴν ἀρ-
 »ραβωνιστικὴν τοῦ δῶρα, οἷον ἀγίθασιλιάτικα καὶ ἄλλα παν-
 »τοίου εἶδους καὶ ὕλης, ἀλλὰ ἀφαιρουμένων, ὡς εἴρηται, εἰς
 »τὰς ἡμέρας τῶν γάμων καὶ ἀρραβῶνων τῶν περιττῶν καὶ
 »ματαίων ἐξόδων καὶ τῆς διανομῆς τῶν Ποχτζαλικίων καὶ
 »Τζεβρέδων καὶ ὅλων τῶν Ζαχαρικῶν καὶ τῆς πληθύος τῶν
 »διὰ καλεσμάτων φίλων καὶ ξένων, νὰ ἐκτελεῖται τὸ μυστή-
 »ριον τοῦ γάμου θεοφιλῶς, καὶ μετὰ πάσης τῆς ὀφειλομένης
 »εὐταξίας καὶ σεμνότητος, ὁμοίως νὰ ᾔηται ἐλεύθερος ὁ γαμ-
 »βρὸς καὶ ἀπὸ τὰ ἐξοδα τοῦ Λουτροῦ, νὰ μὴν ἔχη ἄδειαν
 »νὰ ἀγοράζῃ καὶ νὰ στέλλῃ Τρᾶν (1), μήτε νὰ δίδῃ ἄσπρα
 »ἐπὶ λόγῳ Τρᾶς, μόνον ἰδὲ εἰς τὴν νόμφην νὰ ᾔηται συγκεχω-
 »ρημένον νὰ φορῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ γάμου δέκα δράμια Τρᾶν
 »καὶ οὐχὶ πλέον· ὁ δὲ Κουμπάρος εἶναι ὑπόχρεως εἰς τὴν
 »ἀγορὰν τῶν Κηρίων μιᾶς ὀκάς μόνον, καὶ εἰς τὰ ἐξοδα τῶν
 »ἱερέων (2), καὶ δὲν ἔχει ἄδεια νὰ φέρῃ λαμπάδας μεγάλας
 »κεκοσμημένας μὲ Τρᾶς καὶ Τζεβρέδες, μήτε Στέφανα πο-
 »λυτελῆ, ἀλλ' ἀπλᾶ».

Δὲν εἶναι ἐπιθυμητὸν ἀράγε νὰ προσκληθῇ καὶ ἡ Ἱερὰ
 Σύνοδος τῆς νῦν Ἐλευθέρας Ἑλλάδος καὶ μιμουμένη τῆς

(1) Τρᾶν ἐκαλοῦντο οἱ ἐκ χρυσοῦ νήματος θύσανοι, δι' ὧν ἐκόσμου-
 ν τὴν κόμην καὶ τὰς λαμπάδας.

(2) Ἀξίον σημειώσεως εἶναι ὅτι ἡ Α. Παναγιότης δὲν καθορίζει τὸν
 ἀριθμὸν τῶν ἱερέων οὐδὲ τὴν ἀμοιβὴν αὐτῶν.

Μεγάλης Ἐκκλησίας τὴν πρόνοιαν νὰ καθορίσῃ τὰ τῆς προικὸς κατὰ τὰς τάξεις, καὶ δι' ἐπιτιμίων νὰ ἐμποδίσῃ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν γαμβρῶν ; Πόσα κορίττια τὰ ὁποῖα τῶρα μαχαίρονται θὰ ἐβλέπομεν χοροπηδῶντα ὑπὸ χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως.

Ἄς ὑπανδρεύεται ὁ κόσμος διὰ νὰ μὴ παύσῃ ἐκπληρούμενος ὁ σκοπὸς τῆς Κιβωτοῦ καὶ ν' ἀγάλλεται ἀπὸ τοῦ τάφου του ὁ μακαρίτης ὁ Νῶε, βλέπων πολλαπλασιαζόμενον τὸ θηριοτροφεῖον, οὗ αὐτὸς ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος ἰδρυτής.

Γράφων ταῦτα θὰ ἐξεγείρω ἴσως τὴν μῆνιν τῶν προικοθηρῶν, θὰ προσελκύσω ὅμως ἐλπίζω ὑπὲρ ἐμοῦ τὰς ψήφους τοῦ ὠραίου φύλου· μίαν τοιαύτην δὲ πλειοψηφίαν θὰ φθονήσουν βεβαίως πολλοὶ πρωθυπουργοί.

Ἐν Κηφισίᾳ τῇ 24 Αὐγούστου 1893.

Θ. Ν. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΥΣ

ΔΑΝΕΙΚΗ ΕΥΦΥΪΑ

Ἐν συναναστροφῇ, κατὰ τὰ ἐπιδόρπια, ἡ οἰκοδέσποινα :

— Σὰς βεβαιῶ, κύριοι, ὅτι αὐτὸ τὸ κρασί εἶναι πενήντα ἐτῶν, καὶ νὰ τὸ πιστεύσετε.

— Τὸ ἐβάλατε μόνη εἰς τὰς φιάλας ;

*
* *

Μεταξὺ δύο ὑπάνδρων :

— Βλέπεις αὐτόν ; Ὁ ἄλλος θάψῃ ἔως τῶρα ἑκατὸν τοὐλάχιστον συζύγους ;

— Τί λές ! Ἐνυμφεύετο γυναῖκας καὶ τῆς ἔθαπτε ὕστερα ;

— Ὅχι, ἀδελφέ ! . . . εἶναι νεκροθάπτης !